

סיכום שנת העבודה 2025

המבקרים במוזיאון ובמרכז

סיכום השנה שחלפה נדמה כנסיעה ברכבת הרים של רגשות ואירועים. צלחנו את המסע המטלטל תודות להיאחזות בערכי המקום - מנהיגות ערכית, המשלבת אחריות וחזון, פטריוטיות עם כבוד עמוק למוסדות המדינה, דמוקרטיה שזורה בליברליזם, ברוחה של מגילת העצמאות.

אולי הייתה זו דווקא הטלטלה המייסרת של שלוש השנים האחרונות, שהתלכדה עם שנת ה-30 לרצח ראש הממשלה, שהביאה להתאוששות גדולה בהיקפי הפעילות של המרכז. למעשה, על אף המלחמה, הייתה זו שנה מוצלחת בפעילותנו – במהלך שנה זו נרשם מספר המבקרים הגבוה ביותר במרכז מאז פרוץ מגיפת הקורונה. ההתאוששות ניכרה במיוחד ברבעון האחרון של 2025 במהלכו זינק מספר המבקרים באופן משמעותי ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

קודם לכן, כאשר המלחמה היתה עוד בעיצומה, חיילים היו מנועים מלהגיע למרכז, ותיירים בקושי נראו, היו אלה תלמידי בתי הספר שהמשיכו לפקוד את המרכז באדיקות וייצבו את לוח הפעילות שלנו בחלקה הראשון של השנה. בהחלטה נכונה, שהיה בה משום סיכון אך התבררה כמוצלחת ביותר, מילאנו את לוח הפעילות ו"תפסנו" אותו עם ביקורי בתי ספר, על חשבון הקהלים האחרים. העבודה הרציפה במרכז נקטעה בחודש יוני – בפרוץ מבצע "עם כלביא", במהלכו המרכז היה סגור לקהל שבועיים. בהמשך, לאחר החזרה לפעילות, השיעור הגבוה של התלמידים התאזן ביחס לשיעור הגעתם של יתר הקהלים, עם החתימה על הסכם הפסקת האש עם חמאס, שנחתם באוקטובר, בסמיכות ליום השנה לרצח יצחק רבין.

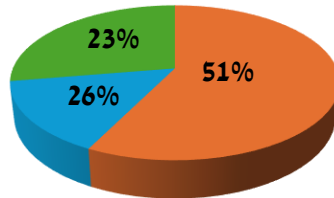
בסך הכל פקדו את מרכז יצחק רבין בשנת 2025 101,979 מבקרים, כמחציתם 49,218 ביקרו במוזיאון, בתערוכות המתחלפות, בפעילויות חינוכיות ובפעילויות תרבות של המרכז, והיתר פקדו את המרכז במסגרת פעילות של גורמים חיצוניים. נתונים אלה מצביעים על עמידה ב-105% מיעד המבקרים במוזיאון, בתערוכות המתחלפות ובפעילויות חינוך ותרבות של המרכז, אשר עמד על 47,000 מבקרים ועל גידול של 13% ביחס למספר המבקרים בשנת 2024 (43,427 מבקרים).

כפי שניתן לראות, גידול משמעותי בהיקף המבקרים במרכז נרשם תודות לגידול ניכר בהיקף הפעילות לגורמים חיצוניים במרכז. כ-52,761 משתתפים בפעילויות אלה הגיעו למרכז בשנת 2025, לעומת 29,355 בשנת 2024.

ביחס לקהל חינוכי- במהלך שנת 2025 ביקרו במרכז כ-25,250 תלמידים וחיילים במוזיאון ובתערוכות המתחלפות, כאשר הצפי עמד על 23,000 מבקרים מקרב קהל יעד זה. מקרב הקהל הרחב, בשנת 2025 הגיעו למוזיאון, לתערוכות המתחלפות ולפעילויות חינוך ותרבות של המרכז 23,970 מבקרים, כשהיעד עמד על 24,000.

**חלוקת המבקרים במוזיאון, בתערוכות המתחלפות ובפעילות חינוך ותרבות
על פי קהלי יעד - 2025**

■ קהל רחב ■ כוחות הביטחון ■ תלמידים

השנה לראשונה, נספר במרכז המבקר המיליון!! מעל מיליון מבקרים ביקרו במוזיאון ובתערוכות התחלפות מאז פתיחתו. סך הכל מספר המבקרים במוזיאון ובתערוכות התחלפות מאז פתיחת המוזיאון עומד על 1,014,618.

**מספר מבקרים במוזיאון ובתערוכות המתחלפות ובפעילות חינוך ותרבות
מצטבר 2010-2025**

מספר המבקרים הכולל - מכל קהלי היעד בתערוכות המתחלפות בלבד	התפלגות סוגי המבקרים מתוך מספר המבקרים הכולל במוזיאון			מספר מבקרים כולל במוזיאון ובתערוכות	שנה
	מבקרים במוזיאון בתערוכות מקרב כוחות הביטחון	מבקרים במוזיאון ובתערוכות מקרב מערכת החינוך	מבקרים במוזיאון ובתערוכות מקרב הקהל הרחב		
-	8,219	6,912	27,645	42,776	2010
-	13,922	14,470	41,767	70,159	2011
-	15,306	16,395	46,867	78,568	2012

-	19,650	17,318	41,777	78,745	2013
-	18,717	17,283	43,979	79,979	2014
7,364	13,968	18,555	48,605	88,492	2015
15,020	16,224	20,062	40,632	91,938	2016
14,391	17,734	19,453	40,545	92,123	2017
9,548	18,877	20,153	41,807	90,385	2018
12,441	16,514	16,881	38,980	84,816	2019
558	2,335	4,832	5,999	13,724	2020 (משבר קורונה)
1,878	6,262	5,064	9,660	22,864	2021 (משבר קורונה)
1,564	10,992	11,113	23,560	47,229	2022 (החלק האחרון של משבר הקורונה)
1,652	5,989	9,629	22,905	40,175	2023 (רבעון אחרון- מלחמת חרבות ברזל)
9,138	5,163	9,471	19,655	43,427	2024 (מלחמת חרבות ברזל)
10,178	10,095	10,051	18,894	49,218	*2025
83,732	199,967	217,642	513,277	1,014,618	מצטבר

*בנוסף, מספר המבקרים במרכז במסגרת אירועים לגורמים חיצוניים בשנת 2025 עמד על 52,761 ועל 29,355 בשנת 2024.

תערוכות מתחלפות ופעילות תרבות

אחד מעוגני הפעילות המרכזיים של המרכז במהלך שנת 2025, הייתה תערוכת האמנות "עוף החול" אשר הוצגה במרכז במהלך חודשים יוני עד אוקטובר. התערוכה הוקמה ביוזמת עמותת "קרן אור קיסריה" וההכנסות מהעבודות שהוצגו בה הוקדשו לשיקום פיזי ונפשי של פצועי מלחמת חרבות ברזל. בתערוכה הציגו 60 אמנים, שיצרו 100 יצירות בהשראת שירים שהטעינו בהם תקווה. לקראת סוף השנה, לציון שנתיים למלחמת "חרבות ברזל" יזמנו החלפתה של תערוכה זו בתערוכת הצילומים של צה"ל לציון שנתיים למלחמה (ראו להלן) ויצרנו מוקד עניין חדש.

למעשה בשנת 2025 הוצגו במרכז שלוש תערוכות מתחלפות במבואה הדרומית במרכז: תערוכת הצילומים "מלחמות תשרי" ומיצג כלניות אחרי הגשם שהוצגו מסוף שנת 2024 ועד לחודש יוני 2025; תערוכת האומנות הקבוצתית "כעוף החול" אשר הוצגה מחודש יוני 2025 ועד אמצע חודש אוקטובר 2025; ולבסוף תערוכת הצילומים של צה"ל- "רגעים שנשארו" לציון שנתיים למלחמת חרבות ברזל, אשר נפתחה באוקטובר 2025 וצפויה להיות פתוחה לקהל עד חודש אוקטובר 2026. סך הכל ביקרו בתערוכות התחלפות בשנת 2025 כ-10,200 מבקרים.

יש לציין כי השקת התערוכות המתחלפות, מעבר לאירועי הפתיחה שהתקיימו לכל אחת מהן, לוותה בפעילות שיווקית אינטנסיבית, לרבות יצירת שפה גרפית לכל אחת מהתערוכות, פרסום וקידום ברשתות החברתיות, יצירת סרטוני פלאש, משיכת סוכני תיירות ועוד.

סביב התערוכות ולצידן התמדנו גם בקיום אירועי תרבות מגוונים, ביניהם: אירועי תרבות סביב יום השואה – מפגשים עם הגב' מריאן מילר, סביב יום האישה- מופעים של אודיה קורן, חני נחמיאס ויהודה אליאס; מופעים נוספים של אסנת זיביל, מיקה עינב, תיקי דיין, צביה הוברמן ותום חודרוב, דניאלה וירון לונדון, לייזה פאנלים ודניאלה לונדון, הרצאה של מירה כהן על יונתן גפן; הצגות לילדים של תיאטרון השעה, פעילות לחודש הגמלאי, ופעילויות בשיתוף המועצה לשימור אתרים בישראל. במסגרת הפעילות המשותפת למרכז ולמועצה לשימור אתרים התקיימו גם פעילויות למפונים – בקיץ, בחגים ובחנוכה. כך, במסגרת שיתוף פעולה זה בקיץ ביקרו במרכז קייטנות של ילדים מהדרום והתקיימה פעילות חוסן - פעילות הפוגה למפונים בשיתוף JNF. כמו כן, התקיימו שיתופי פעולה והועבר סבסוד של המועצה לשימור אתרים עבור מפונים ותושבי קו העימות- לסיורי משפחות, משחקי המשימות המופעלים במוזיאון, סדנאות "הראפ", הרצאה של רמי דוידאן, פעילות שהתקיימה במרכז ליום האישה ועוד.

פרי נוסף של שיתוף הפעולה הפורה עם המועצה לשימור אתרים היה כתיבה והפקה של משחק משימות חדש ברחבי המוזיאון, שמיועד לביקורי משפחות בחופשות מבתי הספר ולקהל צעיר באשר הוא – בין היתר נוער חו"ל המגיע לארץ במסגרת תגלית ובמסגרות נוספות. העבודה עם פרויקט התגלית גדלה והתרחבה השנה באמצעות הידוק שיתוף הפעולה עם סוכני התיירות השונים האחראים לביקור הנוער מטעם פרויקט תגלית בארץ. יחד עם זאת, המצב הביטחוני משפיע כמובן על הגעת תיירים באופן כללי לישראל. משחק המשימות החדש מאפשר משיכה של קהל מחו"ל- לקהל מחוץ לארץ הוכנה גרסה מותאמת במיוחד עבורם. שמו של המשחק- "סוד האוצר הלאומי" והוא נכנס לשימוש באופן מיידי עם סיום העבודה עליו וזכה

לשבחים ולביקוש. משחק זה מצטרף למשחק מוצלח נוסף- "לעשות היסטוריה" אשר ממשיך להיות מופעל במוזיאון. באופן זה המרכז מציע לקהל לקוחותיו מגוון מוצרים ומחדש את פעילותו.

יום השנה ה-30 לרצח ראש הממשלה

יום השנה ה-30 לרצח ראש הממשלה תוכנן בתנאים קיצוניים של חוסר ודאות, גם תקציבי. המלחמה הכבדה הציבה סימן שאלה על קיום אירועים כלשהם אבל עם הגיע היום ב-3 בנובמבר, נדמה היה שמצאנו את האופן הראוי לציון היום בשנה כה מדממת וכואבת.

לצד הטקסים הממלכתיים המסורתיים בבית הנשיא, בהר הרצל ובכנסת, האירוע המרכזי ביוזמת המרכז ובהפקתו היה הטקס המרגש לחלוקת פרס על שם יצחק רבין, לראשונה בתולדות המקום. הפרס ניתן כתרומה ייעודית למרכז.

בערב בלתי נשכח הענקנו את הפרס לשישה גברים ונשים אמיצים, שבעצמם נפצעו פצעים קשים במלחמות ישראל לאורך השנים ובחרו בחיים ובנתינה לפצועים ממלחמת חרבות ברזל, פצועי גוף ונפגעי נפש. השישה הם חלק מצוות גדול של לוחמות ולוחמים שהתגייסו מחדש, חלקם במסגרת צה"ל, בשירות מילואים ביחידה "ממשיכים בחיים", וחלקם הקימו עמותות אזרחיות. המרכז העניק תעודות הוקרה מיוחדת בטקס לסא"ל במילואים יריב לב ארי, מייסד "ממשיכים בחיים", המפקד על היחידה, וכן פרס לחמישה מפקודיו - רס"ן במילואים שמעון נבון, סרן במילואים פרידה חולי, סמ"ר במילואים קובי ליאון, סמלת במילואים אורלי לוי ומר אורי אהרנפלד. פרס נוסף הוענק גם לרס"ן במילואים נועם דדון, ממיסדי עמותת ריסטרט, המשקמת את גיבורי דור הלוחמים הנוכחי באמצעות פתרונות טכנולוגיים ותוכניות עומק. את הפרס רקמנו וביצענו יחד עם אל"מ ענבר סיטבון, ראש מחלקת פצועים, נכים, שבויים ונעדרים בצה"ל, שליוותה אותנו בתהליך.

חלק מהתפאורה המיוחדת של המרכז בערב האירוע, ולאורך שבוע יום הזיכרון כולו, היו 30 אבוקות זיכרון שהדלקנו על מרפסת המרכז, שאורותיהן נראו למרחוק ממקומות שונים בגוש דן. בנוסף, על גגות המרכז הוקרנו דגלי ישראל.

פרויקט נוסף שהשתלב בפעילותנו ליום השנה ה-30 לרצח, וציין שנתיים למלחמת חרבות ברזל, היה תערוכת הצילומים של צה"ל - "רגעים שנשארו". התערוכה מציגה שנתיים של מלחמה כפי שהונצחה בעדשות המצלמות של לוחמי ולוחמות התיעוד המבצעי של צה"ל. היא כוללת כ-300 תמונות בלעדיות, שמציגות רגעי גבורה, קושי, אחווה ורעות, ומאפשרת למבקרים להבין את מורכבות הלחימה, את עולמם של הלוחמים ואת ההשפעה של המלחמה על החברה והפרט. את התערוכה אצרה מימי זיו, אמו של סמל ליאור זיו ז"ל, צלם עיתונות בדובר צה"ל שנהרג ב-2003 בעת פעילות מבצעית ברצועת עזה. טקס הפתיחה של התערוכה היה מעמד מרגש של הצדעה ללוחמים וללוחמות במלחמת חרבות ברזל, בתקווה שהתממשה לשובם של כל החטופים. לכבוד הוא לנו להיות הבית הנבחר לתערוכה המרגשת והחשובה הזו של צבא ההגנה לישראל.

עוד לקראת יום השנה לרצח, הוצאנו לאור ביוגרפיה של אמו של יצחק רבין, רוזה כהן, שנודעה בכינוי "רוזה האדומה". הביוגרפיה שופכת אור מחקרי חדש על דמותה של מנהיגה ומפקדת בכירה ב"הגנה", שעד כה נדחקה לשולי הזיכרון הקולקטיבי הישראלי ועושה עימה צדק בהחזירה אותה שוב לקדמת הבמה. סיפור חייה המרתק ודמותה הייחודית שופכים אור גם על בית גידולו של יצחק רבין ותורמים להבנת התפתחות מנהיגותו ומסלול חייו בשירות תקומת העם היהודי בארצו. לכבוד הוצאת הספר לאור קיימו ערב השקה במרכז, שבו שוחחו מחברת הביוגרפיה, ד"ר נורית כהן, מצוות המרכז, ועורך הספר שמואל רוזנר על אתגרי הכתיבה ועל ההישגים המחקריים המרכזיים שלו. הספר זכה לביקורות משבחות, בין השאר במוסף הספרים של "ידיעות אחרונות", ב-Ynet ובתוכניתה של קרן נויבך, והוצג בדיוני עומק בפודקאסטים שונים. כמו כן, השנה חזרנו לארח בין כתלי המרכז את פורום מטכ"ל ליום עיון ולטקס מיוחד לציון יום השנה ה-30 לרצח, וכן קיימנו ימי עיון לספ"כים הבכירים של צה"ל, לפורום מפכ"ל ואירחנו את הטקס המרכזי של משרד החינוך – ראו להלן.

בנוסף היינו מעורבים במספר הפקות של תוכניות טלוויזיה לציון יום השנה לרצח, בין היתר התוכניות בערוצים 12 ו-13, התוכנית בערוץ הכנסת וסדרת הפודקאסטים התייעודיים על רבין בכאן 11. במסגרת הסיוע שהגשנו להפקות אלה, דאגנו להשמשת פרויקט התייעוד בעל פה שלנו, הנמצא בתהליך של צנזורה בגנזך המדינה.

פרויקט התייעוד, אוסף של כ-160 ראיונות עם חברים לדרך, שותפים ויריבים של יצחק רבין, הוא האוצר המרכזי של הארכיון שלנו, ותהליך החשיפה שהוא עובר כעת בגנזך יאפשר לנו לשוב ולהציגו באופן פומבי לשימוש הציבור הרחב. כל ראיון שעובר חשיפה מוצג באתר ארכיון המדינה תוך הבהרה כי מדובר בראיון מאוסף המרכז. מעבר לתמלילים, גם קבצי הוידאו של הראיונות עוברים הליך חשיפה. במסגרת ההכנות ליום השנה לרצח, חשוב היה לנו לסייע ככל יכולנו לשילוב ראיונות מתוך האוסף בתוכניות החדשות שהופקו לציון האירוע, וזכינו בעניין זה לשיתוף פעולה נדיב ומקצועי לעילא מאנשי הגנזך, בהובלתה של גנת המדינה, הגברת רותי אברמוביץ. תודתנו בעניין זה מסורה גם לאפני אלון, נציג הגנזך במועצה הציבורית של המרכז, ולגברת אורנית לוי המרכזת את פרויקט החשיפה בארכיון המדינה.

עד כה הסתיים הליך חשיפתם של 58 ראיונות מתוך האוסף כולו אשר כולל 162 ראיונות. הראיונות כולם הופקדו בארכיון המדינה לצורך חשיפתם. 42 ראיונות כבר עברו את בדיקת הצנזורה כך שהם פורסמו באתר ארכיון המדינה או הועברו על ידי המרכז לפונים השונים. 16 ראיונות נחשפו על ידי ארכיון המדינה, אך טרם עברו את בדיקת הצנזורה כך שהם עדיין נחשבים חסויים. לסיכום, כיום נותרו לחשיפה 104 ראיונות (ו-120 לבדיקת צנזורה). המרכז ממשיך לעבוד בשיתוף פעולה הדוק מול הגנזך בנושא זה ובהתאם לתיאום שלנו מול מרכזת הפרויקט בארכיון המדינה אנו צופים כי הליך החשיפה של הראיונות כולם יסתיים במהלך השנה הקרובה. במקביל ארכיון המדינה ימשיך לעבוד באופן מואץ על חשיפת חומרי הוידאו של האוסף כולו. מהירות העבודה על חשיפת הוידאו תלויה בהטמעת תוכנה חדשה אצלם בארכיון.

פעילות חינוך עם כוחות הביטחון

שנת 2025 הייתה שנה מורכבת, אינטנסיבית ורבת משמעות עבור תחום חינוך כוחות הביטחון במרכז יצחק רבין. הייתה זו שנה שהתנהלה בצל מלחמה מתמשכת, מציאות ביטחונית משתנה ואתגרים ערכיים, נפשיים ומקצועיים עמוקים לצד המשך עשייה חינוכית נחושה, מותאמת ורלוונטית מתמיד.

בסך הכל ביקרו השנה כ-12,000 חיילים, מפקדים ואנשי כוחות הביטחון במוזיאון ובתערוכות. נתון זה מעיד על התאוששות ביחס לשנים האחרונות, מאז השפל שהביאה איתה הקורונה במספרי המבקרים במרכז. באופן מיוחד קפץ שיעור המבקרים מקרב לובשי המדים בחודשים ספטמבר עד דצמבר- כולל. בחודשים אלה מספר המבקרים היה גבוה פי שלושה מהמתוכנן, בין היתר, בשל פעילויות מיוחדות שתוכננו סביב יום השנה ה-30 לרצח, ראו להלן המופע "הנני" והפרויקט רחב ההיקף עם השב"כ.

בתחילת השנה הגדרנו מספר מטרות מרכזיות בעבודה מול כוחות הביטחון:

- חיזוק העיסוק במנהיגות ערכית, אחריות וממלכתיות בקרב כוחות הביטחון.
- העמקת החיבור בין מורשת רבין לבין דילמות עכשוויות בשירות הביטחוני.
- התאמת התכנים החינוכיים למציאות של מלחמה, שחיקה ולחץ מתמשך.
- הרחבת מעגלי ההשפעה - קהלי יעד, שותפויות ופורמטים חינוכיים.

חשוב להדגיש כי במסגרת הפעילות עם כוחות הביטחון, המלחמה נכחה כמעט בכל מפגש חינוכי: בסדנאות ובפעילויות עלו הסיפורים האישיים, החוויות מהשטח, השאלות הערכיות והעומס הרגשי. מדריכים, שוטרים, חיילים ומפקדים הגיעו למרכז לא רק כלומדים אלא כנושאי מציאות חיה, כואבת ולעיתים מטלטלת.

העשייה החינוכית נדרשה להיות קשובה וגמישה, תוך יצירת מרחב בטוח לשיח, לעיבוד חוויות לחימה ופיקוד, לעיסוק בשאלות של גבולות כוח, לקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות, ולעיבוד אחריות מפקדים ומחויבות לדמוקרטיה גם בזמני משבר.

במסגרת העבודה עם כוחות הביטחון, במהלך שנת 2025 הושם דגש חינוכי - מקצועי על ההיבטים הבאים:

- סדנאות מנהיגות ערכית לכוחות הביטחון - בדגש על מנהיגות במצבי קיצון, קבלת החלטות תחת לחץ ודילמות מוסריות בזמן מלחמה. הסדנאות זכו להיענות גבוהה ולשיחות משוב מעמיקות בעל פה.
- תכניות ייעודיות לצוערים ולקצונה - חיבור בין נאומיו של רבין, תפיסת הממלכתיות והמציאות הביטחונית הנוכחית, תוך עידוד חשיבה ביקורתית ואחריות פיקודית.
- שילוב תערוכות ושיח מונחה - שימוש בתערוכות הקבע ובתערוכות המתחלפות במרכז כבסיס לשיח ערכי אקטואלי, המאפשר למידה דרך תרבות, אמנות והיסטוריה.
- התאמת תכנים לשטח - פיתוח פורמטים של ביקורים קצרים, ממוקדים וגמישים, המתאימים ליחידות וללוחות זמנים מורכבים של כוחות הביטחון בתקופת מלחמה.

פרויקטים מרכזיים

מעבר לפעילות החינוכית השוטפת עם כוחות הביטחון, לביקורם במוזיאון ובתערוכות המתחלפות, במהלך השנה קיים המרכז מספר פרויקטים מיוחדים לקהל זה:

- פרויקט "הנני" - מופע משותף עם צה"ל: מופע "הנני" הוא מיזם צה"לי ייחודי, המבוסס על שירים שנכתבו על ידי חיילים, מפקדים ואזרחים במהלך מלחמת "חרבות ברזל". המופע כולל הופעות של הלהקות הצבאיות ושחקנים מתיאטרון צה"ל, ומציג את רוח הלחימה, הגבורה, התקווה והכאב של התקופה. במסגרת שיתוף הפעולה עם מרכז רבין, המופע הועלה ברבעון האחרון של השנה פעמיים בחודש במוצאע באולם הגדול במרכז. במסגרת כל מופע, שלעיתים הוצג פעמיים ביום, הגיעו למרכז מאות חיילים, שלפני ואחרי המופע נכנסו לסיורים מודרכים במוזיאון ו/או בתערוכת הצילומים של צה"ל "רגעים שנשארו".
- פרויקט ענק עם השב"כ: מאות עובדי שב"כ ביקרו במרכז בכל יום ראשון וכן פעמיים בשבוע בצהריים, לסיורים במוזיאון הישראלי. הסיורים כללו הדרכה מעמיקה על תכני המוזיאון והקשר בין מורשת רבין לבין המציאות הביטחונית העכשווית.
- הפרויקט חיזק את הקשר בין המרכז לבין סגל השב"כ והעניק מרחב חינוכי ייחודי לעיבוד ערכי ונפשי.
- ימי עיון בכירים: כמדי שנה, ועל אף המלחמה, התקיימו במרכז ימי עיון משמעותיים לסגל הפיקוד הבכיר של צה"ל לציון 30 שנה לרצח, בראשם פורום מטכ"ל - שחזר השנה לקיים יום עיון מלא בין כתלי המרכז לאחר שנתיים של טקסים קצרים בקריה בשל המלחמה הכבדה. כן אירחנו אצלנו את צמרת הפיקוד של שירות הביטחון הכללי, את פורום מפכ"ל וספ"כים בכירים של המשטרה. בין הספ"כים של צה"ל, שב"כ והמשטרה ניתן למנות את ספ"כ פיקוד מרכז וספ"כ אגף המבצעים של צה"ל, שב"כ אגף אבטחה ומחלקת התביעות של המשטרה. בסדרת ימי העיון עסקנו בדילמות של מנהיגות, אחריות ציבורית ופיקודית בזמן מלחמה.
- פו"מ שב"ס - פרויקט ייחודי לימי עיון: מנחי המרכז העבירו סדנאות מקצועיות, דיאלוג ערכי והדגמות מותאמות למציאות המלחמתית. הפרויקט אפשר עיבוד חוויות מהשטח והצגת פתרונות חינוכיים פרקטיים לעובדים ולמנהלים.

לסיכום, שנת 2025 הדגישה את חשיבותו של מרכז יצחק רבין כמרחב חינוכי ערכי ייחודי עבור כוחות הביטחון. למרות האתגרים הביטחוניים, הצלחנו להעמיק את החיבור לערכים, למנהיגות אחרת ולממלכתיות, ולספק חוויות חינוכיות משמעותיות ומותאמות למציאות.

הפרויקטים, הסדנאות, המופעים והתערוכות היוו בסיס חזק להמשך פיתוח תכניות חדשות בשנים הבאות, והדגישו שוב כי חינוך ערכי הוא לא מותרות אלא צורך חיוני למבצעי כוחות הביטחון ולחברה הישראלית כולה.

פעילות עם מערכת החינוך

גם בעבודה מול מערכת החינוך נשבר השנה שיא בהגעת מבקרים מאז הקורונה - כ-13,200 תלמידים ביקרו השנה במוזיאון ובתערוכות. ימי הפעילות שוב זכו לשבחים רבים מהתלמידים ומהצוותים החינוכיים, והביטוי המוחשי לשבחים אלה נותר שיעור החזרה הגבוה של בתי הספר לפעילות במרכז - יותר מ-90%. הפעילות החינוכית ממנה נהנו הקבוצות מקרב מערכת החינוך כללה ימי עיון מקיפים הכוללים שני רכיבים תוכן עיקריים: סיור מודרך במוזיאון וסדנאות עיבוד נלוות. עיקרי הפעילות:

- בשנת הלימודים הנוכחית הוצעו לתלמידי בתי הספר המגיעים לפעילות במרכז ארבע תכניות חינוך מרכזיות: "שסעים ומחלוקות בחברה הישראלית"; "מנהיגות ישראלית"; "איך נזכור?"; ו"הדמוקרטיה הישראלית".

לסטודנטים לחינוך ("פרחי הוראה"), מחנכים, רכזים חינוכיים, מנהלי בתי ספר ומפקחים שהגיעו לפעילות במרכז הוצעו שתי חלופות של ימי עיון: "איך נזכור? זיכרון במחלוקת"; ו"סולידריות בחברה הישראלית".

- כמדי שנה, גם בשנת 2025, כתבה מחלקת החינוך, בשיתוף משרד החינוך, את ערכת הפעילות הממלכתית לציון יום השנה ה-30 לרצח. ערכת הפעילות מחברת היבטים הקשורים ליום הזיכרון לרצח יצחק רבין עם תופעות או סוגיות חברתיות המעסיקות את החברה הישראלית בעת הזו. השנה נקבע הנושא "30 שנה אחרי... מה נלמד" כנושא המוביל של הערכה החינוכית, והערכה כללה ארבעה מערכים חינוכיים, לקבוצות הגיל השונות, אשר נכתבו על ידי המרכז. המערכים הופצו על ידי משרד החינוך לכלל מוסדות החינוך בארץ ופורסמו באתר המטה לחינוך אזרחי וחיים משותפים במשרד החינוך, באתר מנהל חברה ונוער במשרד החינוך, באתר החינוך הממלכתי-דתי ובאתר המרכז.

בתהליך האישור של המערכים על ידי המשרד נעזרנו בסגן יו"ר המזכירות הפדגוגית, יובל אוליבסטון, החבר במועצה הציבורית של המרכז. תודתנו העמוקה נתונה לו. המערכים זכו להערכה רבה, קיבלו משויבים חיוביים ועוררו שיח הכרחי במוסדות החינוך בנושא החברה הישראלית- דמותה ויעדיה. בנוסף, הוצעו לבתי הספר מערכי פעילות ועזרים במגוון נושאים נוספים הרלוונטיים ליום הזיכרון.

- המשך התכנית פורצת הדרך המשותפת למרכז רבין, המרכז למורשת גוש קטיף ומשפחת בנקי: ביוזמת הוריה של שירה בנקי ז"ל שנרצחה במצעד הגאווה בירושלים, נרקם שיתוף פעולה ייחודי בין המרכז לבין המרכז למורשת גוש קטיף ו"דרך שירה בנקי" במטרה ליצור פעילות חינוכית המחברת קבוצות בציבוריות הישראלית.

לאחר דיונים רבים הניב שיתוף הפעולה קול קורא משותף אשר הופנה לבתי ספר חילוניים, אולפנות וישיבות במטרה להביאם לפעילות משותפת. תכנית חינוכית בנושא "ניהול מחלוקת בחברה הישראלית" נכתבה בהתאם. התכנית, אשר נכתבה במשותף על ידי מרכז רבין ומרכז קטיף החלה

לפעול בראשית שנת 2017. הנדבך הראשון של התכנית כלל פיילוט לתשעה מוסדות חינוך: שלושה בתי ספר חילוניים, שלוש ישיבות ושלוש אולפנות. כל מקבץ פעילות כלל שלושה מפגשים לשלושה בתי ספר: בתי ספר חילוני, אולפנה וישיבה. המפגש הראשון התקיים במרכז, המפגש השני התקיים במרכז למורשת גוש קטיף והמפגש השלישי בכיכר ציון בירושלים. מפגש זה נחתם במעגלי שיח לזכרה של שירה בנקי. בתום הפעילות התקיים דיון מסכם בו שרטטה הקבוצה קווים מנחים לניהול מחלוקת וויכוח תוך סימון קווים אדומים אותם לא חוצים. כלל המפגשים הועברו והונחו על ידי מנחים קבועים ממרכז רבין ומהמרכז למורשת גוש קטיף במשותף.

לצורך הוצאת התכנית אל הפועל קיימה מחלקת חינוך הכשרה משותפת למדריכי מרכז רבין ולמדריכי מרכז קטיף אשר הובילו את הפעילות יחדיו. השנה, בצל המלחמה שהקשתה על קיום הפרויקט, השתתפו בו כ-150 תלמידים משני אשכולות של בתי ספר.

- כמדי שנה מחלקת החינוך המשיכה לפעול למשיכת קהל רב ככל הניתן של תלמידים וצוותי חינוך. לשם כך נערכו גם השנה במרכז "ימי חשיפה" למפקחים, מנהלים וצוותי חינוך מתוך מערכת החינוך הפורמאלית וכן לרכזי חינוך בתנועות הנוער, עמותות חברתיות וכיו"ב במטרה לחשוף את המרכז לקהלים רחבים נוספים.

בכל האמור בהיבט התמטי-פדגוגי, מערכי הסיוור והסדנאות שודרגו והותאמו לצרכי הקהלים החינוכיים לאור האירועים האקטואליים רלוונטיים. כמו כן, חשוב לציין כי פיתוח התוכן נעשה בהלימה לתוכניות הלימוד באזרחות ובהיסטוריה מה שמאפשר לבתי הספר להשתמש במוזיאון ובסדנאות העיבוד כאמצעי חשוב להעברת תכנים מהותיים במסגרת הלימודים לבחינות הבגרות במקצועות אלה.

יום השנה ה-30 לרצח יצחק רבין במערכת החינוך

- ערכה למערכת החינוך: כאמור לעיל, כחלק משיתוף הפעולה המתמשך בין המרכז לבין המטה לחינוך אזרחי במשרד החינוך ומנהל חברה ונוער, נכתבה גם השנה ערכת פעילות משותפת למרכז ולמשרד החינוך לציון יום השנה לרצח. הערכה לציון יום השנה ה-30 לרצח הופצה לכלל בתי הספר בארץ, וכללה כרזות חינוכיות וארבעה מערכי פעילות מלווים. השנה הכרזות עוצבו על ידי מעצבים, שנבחרו מתוך מגוון מעצבים מובילים בתחומם אשר נענו לקריאת המרכז להציע כרזה חינוכית מתאימה.

- מפגשים של סגלי חינוך: סביב יום השנה לרצח, התקיימו במרכז מפגשים של סגלי חינוך בכירים.
- עצרת הנוער המרכזית: גם השנה נערכה עצרת הנוער המרכזית של משרד החינוך לציון יום השנה לרצח, במעמד שר החינוך, במרכז. העצרת, שהנה יוזמה משותפת של משרד החינוך, מנהל חברה ונוער ומחלקת החינוך במרכז, הופקה על ידי הטלוויזיה החינוכית במימון משותף לה ולמשרד החינוך ושודרה בכאן 11. במהלך האירוע ביקרו במוזיאון תלמידים ממועצות תלמידים מכל רחבי הארץ והתקיים טקס ממלכתי, בסופו של דבר במעמד מנכ"ל משרד החינוך.

פעילויות נוספות

- ייעוץ והדרכה: מחלקת החינוך המשיכה במתן ייעוץ לבתי ספר ולגופים חינוכיים נוספים בכל הקשור לעריכת טקסים ופעילויות סביב יום השנה ה-30 לרצח.
- הפקת עזרים לסדנאות: במהלך השנה פותחו והופקו עזרים חדשים המשמשים את צוות ההדרכה בסדנאות החדשות שפותחו במרכז.
- חברת המועצה הציבורית הגברת אינה זלצמן, סמנכ"לית בכירה במשרד החינוך ומנהלת המינהל הפדגוגי במשרד, יזמה שורה של חיבורים מועילים למרכז ותודתנו נתונה לה:
 - שיתוף פעולה עם יוזמת "מחליפים מילה" - תכנית לחיזוק הלכידות החברתית במערכת החינוך, בשיתוף בית הנשיא. התוכנית מיועדת למנהלי מוסדות חינוך ומנהלי מחלקות חינוך מכל רחבי הארץ. תודות לגברת זלצמן מרכז רבין הצטרף לרשימת הגופים המארחים מפגשים אלה, שבמהלכם יעברו המשתתפים סיור מודרך במוזיאון הישראלי ויקיימו שיח פתוח עם אנשי המרכז על העבודה החינוכית במרכז.
 - פגישת עבודה עם מנהל החמ"ד (החינוך הממלכתי-דתי), הרב יוני סמואל, בניסיון לעודד את בתי הספר של החמ"ד לציין כחוק את יום השנה לרצח ראש הממשלה ובהמשך גם להגיע לביקורים במוזיאון שלנו. הפגישה לא נחלה הצלחה אך אנו נמשיך לנסות לקיים פגישת המשך במרכז.
 - פגישת עבודה עם מנהלת האגף לחינוך ערבי במשרד החינוך, ד"ר שירין נאטור חאפי, להשגת אותן מטרות – ציון יום השנה לרצח בבתי הספר של המגזר הערבי ובהמשך הגעה למוזיאון. נקבע כי ד"ר נאטור חאפי וצוותה יבקרו בקרוב במוזיאון ולאחר מכן יתקיים דיון המשך.
 - פגישת עבודה עם מנהלות מערכת הגפ"ן (גמישות פדגוגית ניהולית) - הפלטפורמה של משרד החינוך המאפשרת למנהלי מוסדות חינוך לנהל את תקציבם, תוך עבודה גם עם ספקי תוכן חיצוניים. הפגישה נוצלה להדגשת הצורך בהגשה למרכז החדש של הגפ"ן. צוות המרכז הכין בצורה יסודית את כל הנדרש וניגש למכרז החדש.
 - הקצאת תקציב מיוחד להבאת בתי ספר חדשים למרכז – עם כל ההנאה משיעור החזרה הגבוה של בתי ספר למרכז (כאמור, יותר מ-90 אחוז) החליט המרכז השנה להקצות תקציב מיוחד להבאת בתי ספר חדשים, שטרם ביקרו במוזיאון מהפריפריה הגיאוגרפית והחברתית. לצערינו מבחינה תקציבית המימון המלא, כולל הסעות הספיק לשישה בתי ספר בלבד. בעזרת הגברת זלצמן דייקנו את הקול הקורא לבתי הספר, שבעקבותיו הגיעו למרכז לראשונה: אולפנת בארי משדרות; ישיבה תיכונית אור עציון ממרכז שפירא; בית ספר קשת ראם מירושלים; בית ספר עמקים תבור מזרע (חינוך מיוחד); בית הספר כרם גפנים כרמיאל; וחטיבת ביניים עתיד לוד (נוער קצה-ילדי מסתננים, ערבים, חרדים ונוער שוליים). סך הכל הגיעו כ-300 תלמידים במסגרת זו.

גיוס והכשרת מדריכים חדשים והשתלמויות מקצועיות

כחלק מההרחבה המשמעותית בהיקפי הפעילות של המרכז, הקדישה השנה מחלקת החינוך מאמצים מיוחדים לאיתור וגיוס מועמדים חדשים לצוות ההדרכה של המרכז. משימה זו נתקלת בשנים האחרונות בקשיים הולכים וגוברים, גם נוכח הקושי הכללי בגיוס עובדי חינוך בכל הארץ, ובמיוחד נוכח השכר הנמוך המתאפשר לנו להציע לצוות המדריכים והמנחים של המרכז במגבלות מודל השכר המחייב אותנו מול משרד האוצר. על אף הקשיים הצלחנו בכל זאת להגדיל גם השנה את צוות ההדרכה ולשמר את חבריו הוותיקים. שימור הצוות מתאפשר, בין היתר, באמצעות השתלמויות מקצועיות מגוונות שמקיימת מחלקת חינוך לאורך השנה כולה.

תפעול שוטף - פרויקטים מרכזיים 2025

התפעול השוטף של המרכז לאורך שנת 2025 התנהל כסדרו. צוות התפעול העניק מענה שוטף ומגוון למכלול הפעילויות במרכז- הן הפעילות השוטפת במוזיאון ובתערוכות המתחלפות והן לפעילות שמקיימים במרכז גופים חיצוניים. כאמור, מספר המבקרים במרכז במסגרת אירועים אלה גדל בכ-80% ביחס לשנת 2024, מה שהגדיל משמעותית את עומסי הפעילות ואת צורכי התחזוקה השוטפת. למרות הגידול הניכר לא נרשמו אירועים חריגים משמעותיים לאורך השנה.

בנוסף, השנה הושלם במוזיאון סרגל האירועים מהעולם בחדר הראשון של המוזיאון. סרגל האירועים מונח על רצפת המוזיאון ומלווה את המבקרים לכל אורכו, מתוך מטרה לתת קונטקסט ופרספקטיבה לסיפור הישראלי המוצג בחדרים. לאחר שספסל שהוצב בקצהו של סרגל זה בחדר הראשון גרם לתקלות חוזרות ונשנות לזרימת הקהל, הוצאנו את הספסל ובמקומו הכנסנו שני אירועים המתאימים כרונולוגית לתקופה של החדר – את המצאת הטלוויזיה ואת פרסום הספר פו הדב. בחירת האירועים נעשתה בהתייעצות עם פרופ' אניטה שפירא, אוצרת התכנים של המוזיאון, ובאישורה.

כמו כן, השנה שופצו גני טריגובוף, בפינתו המזרחית של המרכז, על ידי קק"ל. הגנים ואזורי האירוח שבהם, שנבנו בתרומתו הנדיבה של מר הארי טריגובוף, באמצעות קק"ל, משמשים את המרכז לקליטת האוטובוסים של התלמידים והחיילים. השולחנות המוצלים והדקים הנרחבים מעץ משמשים גם כאזורי הסעדה לאורחי המרכז. קק"ל העמידה תקציב ייעודי לצורך שיפוץ גנים אלה וסיימה את ביצוע השיפוץ לקראת סוף השנה. יש לציין כי בסופות של החורף האחרון הגנים והמתקנים ניזוקו, וקק"ל הזדרזה לשפצם ביעילות ובמהירות.

עוד יש לציין כי השנה הוחלפו רוב המחשבים במשרדי המרכז והוחלפו דלת הכניסה הראשית למרכז מכיוון רחוב חיים לבנון 8, תל אביב / מיקוד 6997504 / טלפון: 03-7453358 / *4585 / www.rabincenter.org.il

תכנית עבודה לשנת 2026

השנה המרכז שם לעצמו יעד להגדיל עוד יותר את היקפי פעילותו ולהעלות את מספר המבקרים. יעד המבקרים במרכז בשנת 2026 עומד על 54,000 מבקרים במוזיאון, בתערוכות התחלפות ובפעילות חינוך ותרבות, בהתאם להתפלגות הבאה: 27,000 מבקרים מקרב הקהל הרחב, 13,000 מבקרים מקרב כוחות הביטחון ו-14,000 מבקרים ממערכת החינוך. בנוסף, אנו צופים כי כ-50,000 מבקרים יפקדו את המרכז במסגרת פעילות לגורמים חיצוניים, בדומה לשנת 2025. באופן זה תימשך התנופה שהסתמנה ברבע האחרון של שנת 2025. עם זאת, לאור העובדה שהתערוכה המתחלפת הנוכחית "רגעים שנשארו" אינה מושכת קהל כקודמותיה, ובהעדר תקציב כמו גם נוכח העבודות הסמוכות לפינוי האזבסט מהבונקר (ראו להלן) איננו צופים הקמתה של תערוכה מתחלפת חדשה בחלל זה, מה שעלול להשפיע על היכולת לעמוד ביעד המבקרים לשנה זו (כזכור כ-10,200 מבקרים ביקרו בתערוכות המתחלפות במהלך שנת 2025, מתוכם 5,100 מקרב קהל רחב, 3,100 תלמידים ו-2,000 מקרב כוחות הביטחון).

עוד יש לציין כי גם המתיחות הביטחונית הנמשכת בחודשיים הראשונים של שנת 2026 נותנת אותותיה ומשפיעה על מספרי המבקרים. אנו מזהים ירידה בהיקפי הפעילות במרכז בחודשיים הראשונים של השנה-במיוחד בקרב כוחות הביטחון, לאור הכוננות הגבוהה אשר מביאה להימנעות מיציאה לפעילויות חיצוניות.

בכפוף לתקציב, מתוכננת במרכז הפקת אירוע לציון 50 שנה למבצע אנטבה בשיתוף אנשי סירת מטכ"ל, הפקת סרט חדש לסדנאות החינוכיות של המרכז עם תלמידים (ראו להלן), אירועי תרבות מגוונים למשיכת הקהל הרחב ותחקיר על פרויקט תוכן לקראת 60 שנה למלחמת ששת הימים – מועד שיצוין בשנת 2027. בנוסף, מתוכננת תערוכת צילומים צנועה, ברחבת הכניסה למוזיאון בקומה השלישית, ברוח התערוכה הקודמת שהוצגה בשטח זה של המרכז על סוכנת המוסד סילביה רפאל. גם את התערוכה הזו אוצרים ומפיקים גימלאי "המוסד". תקציב הפקתה מושת על עמותת "הבריחה", עמותה השמה לה למטרה להנציח את פעולות ההצלה של ניצולי השואה על אדמת אירופה והבאתם בשלום בדרכי היבשה עד לנמלים מהם העפילו לחופיה של ארץ ישראל. התערוכה תכלול כ-35 צילומים המתארים את תנועת הבריחה מאירופה בתום מלחמת העולם השנייה- תחילת היוולדו של "המוסד" במסגרת המוסד לעלייה ב' שהיה זרוע של ההגנה.

מבחינת הפעילות השיווקית, שנת 2026 תתמקד בחיזוק המוזיאון כעוגן חינוכי לו מתווספת פעילות תרבות נלוות. בכפוף לתקציב, המרכז יחזור ויעלה לרשת קמפיין "משפיענים", יפיק סרטונים שיווקיים ויקדם מעבר לביקור השוטף במוזיאון גם את משחק הבריחה החדש ואת פעילות התרבות. חשוב לזכור כי תקציב השיווק של המרכז צנוע מאוד אך המרכז פועל באופן אינטנסיבי למשיכת קהל רב ככל הניתן למרות מגבלות תקציביות אלה.

גם השנה המרכז ייקח חלק במבצע פסח של בנק הפועלים במסגרתו הקהל הרחב מוזמן לבקר במרכז ללא תשלום במהלך ימי חול המועד פסח. במהלך ימי המבצע הציבור יוכל גם להשתתף גם במשחק הבריחה

החדש בין כתלי המוזיאון. פעילות תרבות נוספת מתוכננת גם סביב יום האישה, חודש הגמלאי, יום העצמאות, יום השואה ויום הזיכרון, חופשת הקיץ ועוד.

המרכז ימשיך ויקיים את שיתוף הפעולה ההדוק עם המועצה לשימור אתרים בישראל, עם עיריית תל-אביב, עם מועדוני הלקוחות הגדולים והמרכזיים; עם הסוכנות היהודית ועם החוויה הישראלית, עם כלל סוכני התיירות בישראל- ובכלל זה סוכני התיירות העובדים עם נוער המגיע לארץ במסגרת פעילות תכנית "תגלית", עם קייטנות המחפשות פעילות איכותית ושונה לקראת הקיץ, עם סל תרבות של העיריות ועוד ועוד.

כמו כן, כאמור לעיל, נמשיך לעמוד בקשר עם גנזך המדינה, במטרה לסיים השנה את הליך חשיפת כלל הראיונות במסגרת פרויקט התייעוד בעל פה, הן התמלילים והן חשיפת קבצי הווידאו של הראיונות.

מערכת החינוך וכוחות הביטחון

היעד שהצבנו לעצמנו בכל האמור לקבוצות החינוכיות השנה עומד על 14,000 תלמידים ו-13,000 חיילים ואנשי כוחות הביטחון. עם זאת, כאמור, יעד זה מביא לידי ביטוי גם מבקרים בתערוכות המתחלפות והשנה כמוסבר לעיל, איננו צופים משיכת קהל רב לסוג זה של פעילות (בשנת 2025 כ-3,100 תלמידים וכ-2,000 מקרב כוחות הביטחון ביקרו בתערוכות המתחלפות וסביר שמספר זה ירד בשנה הקרובה).

על מנת לעמוד כהלכה באתגר החינוכי, הצבנו לעצמנו למטרה להפיק השנה סרט חדש לסדנאות החינוכיות. מטרתו של הסרט, שיהיה הפרויקט המרכזי של מחלקת חינוך השנה, היא להציף דיאלוג עכשוויות בשפה ויזואלית מעודכנת, על מנת לעורר את השיח עם התלמידים והחיילים לאחר ביקורם במוזיאון. אורכו הצפוי של הסרט יהיה כ-20 דקות והדיונים על תכניו והמתודות שלו יחלו בקרוב. הסרט החדש ישתלב בתהליך הכללי של עדכון תכני הסיורים במוזיאון והסדנאות המשלימות לאור סיום המלחמה.

פעילויות נוספות

- השנה, לאחר חשיבה רבה ומתוקף הניסיון משותף עם השותפים לפרויקט עם "דרך שירה בנקיי" ו"מרכז למורשת גוש קטיף", אנחנו מתעדים לשנות כיוון ולהתחיל להפנות את הפרויקט לעבודה עם צוותים חינוכיים במקום תלמידים. השסע הגובר וההולך בחברה הישראלית לא מאפשר דיון משמעותי עם קהלים צעירים אודות הקרע, ואנו תולים תקוות רבות יותר בדיאלוג שיכול להתנהל עם מורים ומנהלות.
- המשך הפעילות עם תלמידים מהפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, במימון תרומה ייעודית.
- גם השנה תעשה פנייה לבתי ספר במאמץ להביא למרכז את קהל המורים במסגרת השתלמות בית-ספרית, ליום עיון בנושא "איך נזכור", זאת מתוך הבנת תפקידם של המורים כ"סוכני זיכרון". כמו כן, תמשך העבודה מול אוניברסיטאות ומכללות במטרה להביא למרכז את "פרחי ההוראה" אשר ישמשו גם הם בעתיד כ"סוכני זיכרון".

- המשך המאמץ להרחיב את הפנייה למגזר הערבי ולמגזר הדתי, במאמץ להביא למוזיאון גם אוכלוסיות אלה. מאמץ זה יחייב גיוס משאבים ייחודי וכתובת יחידות תוכן מתאימות.

גיוס והכשרת מדריכים חדשים והשתלמויות מקצועיות

כחלק ממחיר העבודה עם סטודנטים וכוח אדם צעיר בצוות ההדרכה וההנחיה שלנו, ודאי שגם השנה נצא למאמץ גיוס של כוח אדם חדש. השנה ננסה לממש את האפשרות להביא למרכז בנות ובני שירות לאומי, שיוכלו לסייע לנו מאד בתחום בעייתי זה. כמו כן, אנו עומדים בפני שילובם של מתנדבים לצוות ההדרכה- לראשונה מאז הקמת המרכז.

פעילויות לקראת יום השנה ה-31 לרצח

- כתיבת הערכה למערכת החינוך, סיוע ואירוח עצרת הנוער המרכזית, ייעוץ לבתי הספר בכל הקשור לעריכת טקסים ופעילויות סביב יום השנה.
- בנוסף, גם השנה אירוח פורום מטכ"ל, פורום מפכ"ל וצמרת שב"כ וקיום ימי עיון לספ"כים נוספים של כוחות הביטחון.
- בכפוף לגיוס תרומה ייעודית, גם השנה נבקש להעניק פרס על שם יצחק רבין לציון יום השנה לרצח. תחום הפרס ייקבע בסמוך ולאחר שיובהר האם קיימת תרומה ייעודית מתאימה. את הפרס נבקש להעניק בטקס חגיגי כפי שהיה בשנה שהחולפת.

תפעול

- תחזוקת ותפעול המרכז באופן שוטף תמשך כמובן כסדרה. קושי עיקרי חווה המרכז בכל הנוגע לשירותי הניקיון במרכז- קושי הנובע מיכולת גיוס העובדים בתחום בכל הארץ. אנו מודעים למצוקה הקיימת בתחום כולו ולכן אנשקלת האפשרות לגייס השנה עובד ניקיון אחד כעובד המרכז- אך גם במקרה זה הגיוס קשה. באם פורמט העסקה זה יהיה מוצלח ייתכן ובעתיד נגייס עובדי ניקיון קבועים נוספים כעובדי המרכז.
- אנו נערכים לביצוע שיפוץ בשירותי המבקרים בקומת הכניסה בכדי לשפר את מראה המרכז והשירות המוענק ללקוחותינו. השיפוץ יעשה באמצעות תרומה שהתקבלה בעמותה ועל ידה.
 - פינוי אובסט מ"הבונקר" השוכן מתחת למבנה המרכז: כזכור, בשנת 2019, בשל המצאות אובסט פריד בשטחו של הבונקר, הבונקר נאטם והכניסה אליו נאסרה לחלוטין, זאת בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה. איסור הכניסה תקף עד היום. המרכז היה בקשר בנושא עם המשרד להגנת הסביבה ועם עיריית תל-אביב בנושא זה. לשמחתנו, אחרי תהליך ארוך, בסופו של דבר החליטה עיריית תל-אביב לקחת על עצמה את נושא פינוי של האובסט מהבונקר. פינוי האובסט מהבונקר הוא פרויקט הכרחי ובעל חשיבות מכרעת, המהווה הזדמנות שלא ניתן לוותר עליה, שכן הוא מתבצע באחריותה ובמימונה של עיריית תל אביב-יפו, וזאת על בסיס תקציב ייעודי שיועבר מהמשרד להגנת הסביבה לעירייה. את הפרשי העלות תממן עיריית תל-אביב. סך הכל האומדן התקציבי לביצוע הפרויקט עומד על כ-15 מיליון ₪, ככל הידוע למרכז.

עיריית תל-אביב החליטה כי ביצוע העבודות לפינוי האזבסט ייעשה בפועל על ידי החברה העירונית עזרה וביצרון. מכרז מתאים פורסם על ידי עזרה וביצרון אשר בחרה בקבלן ביצוע. העבודות יעשו בפיקוח הדוק של מפקח אזבסט מטעם עזרה וביצרון ובהתאם להיתר של המשרד להגנת הסביבה. כלל תוכניות הפינוי הוגשו למשרד להגנת הסביבה על ידי עזרה וביצרון והמפקח מטעמה וכעת עזרה וביצרון והקבלן המבצע ממתניים להיתר מהמשרד להגנת הסביבה להתחלת העבודות.

חשוב להדגיש כי כבר עם תחילת החשיבה על יציאה לביצוע העבודות על ידי העירייה, ביוזמת המרכז, חתמו המרכז והעירייה על נייר עקרונות המבהיר כי האחריות המלאה והבלעדית בכל הקשור בפינוי של האזבסט הנה של העירייה ומי מטעמה.

כמובן שהפינוי ייעשה בהתאם לכל הכללים הנוקשים של המשרד להגנת הסביבה בנושא. אנו נערכים לפעול בהתאם להנחיות המשרד להגנת הסביבה, ולוקחים בחשבון אפשרות שיגביל שימוש חלקי בחלקים מהמרכז. בעניין זה יובהר כי במידה והמשרד להגנת הסביבה יאסור כניסה למרכז מהכניסה הדרומית למבנה (כניסת רוקח) משום שהיא צמודה לשטח העבודות, ו/או יאסור באופן חלקי או מלא שימוש במרפסת המרכז עד לתום ביצוע הפינוי, הכל בהתאם להחלטת הדרג המקצועי במשרד, המרכז יפעל בהתאם להנחיות אך לדבר תהיה השלכה מהותית על תפקודו השוטף של המרכז, בעיקר בכל הנוגע ליכולתו לקיים פעילות אירועים לגורמים חיצוניים- ברגע שבאי האירועים החונים ברחבת החנייה הדרומית יהיו מנועים מלהיכנס למרכז דרך הכניסה הצמודה לחניון ו/או במידה ובאי האירועים לא יוכלו לעשות שימוש במרפסת המרכז, אזי סבירות גבוהה כי הביקוש לקיום פעילות לגורמים במרכז יפגע. ירידה בביקוש כאמור תשפיע כמובן גם על ההכנסות העצמיות של המרכז בשנת 2026 ותביא לירידה בהכנסות. ברם, כאמור, טרם ניתן לדעת האם המשרד להגנת הסביבה יחיל הגבלות כלשהן במסגרת ההיתר לביצוע עבודות הפינוי, שיביאו לפגיעה בפעילותו השוטפת של המרכז ומה יהיה היקפן, האם יהיו תחומות בזמן וכיוצ"ב. לפיכך, בשלב זה לא ניתן לדעת בוודאות מה תהיה השפעת העבודות על פעילותו השוטפת של המרכז ועל הכנסותיו העצמיות.

- בתום ביצוע העבודות לניקוי האזבסט בבונקר נוכל להתחיל גם בשיפוץ המתוכנן של המבואה הדרומית של המרכז מכיוון שדרות רוקח. תוכנית מפורטת לביצוע שיפוץ זה כבר קיימת – אך יציאה למכרז לצורך השיפוץ התעכבה על רקע העבודות בבונקר שיקשו על ביצוע שיפוץ מקביל באזור המבואה.

עם זאת, גם כעת, נוכח קיומן של התערוכות המתחלפות בחלל המבואה הדרומית, הרי שמצבו של החלל והנראות שלו השתפרו מאוד בשנים האחרונות והתערוכות מהוות כניסה מכובדת ומרשימה למבנה המרכז עוד טרם ביצוע השיפוץ.

כח אדם- תקציב

בכל הנוגע לכח האדם במרכז, מצבת כח האדם נותרה כמעט ללא שינוי ביחס לסוף שנת 2024. בחודש ינואר 2025 הועסקו במרכז 37 עובדים בהיקף של 27.5 משרות. במהלך השנה עזבו 12 מדריכים וגויסו 12 מדריכים חדשים. מספר המדריכים בסוף השנה עמד על 14 מדריכים שאיישו 6 משרות, בדומה לתחילת השנה. כמו

כן, גייסנו עובד שיסייע בחלוקת ותחזוקת אוזניות השמע בכניסה למוזיאון וזאת בעקבות חידוש ההסכם שנחתם מול ספק האוזניות לפיו העסקת כח אדם תעשה על ידי המרכז.

בדצמבר 2025 הועסקו במרכז 38 עובדים בהיקף של 28.8 משרות. עלות השכר לשנת 2025 עמדה על 8.1 מיליון ₪.

בתחילת שנת 2026 גוייסו שתי מדריכות נוספות שאיישו 0.6 משרות ובכך עלתה מצבת המדריכים ל- 6.6 משרות.

המרכז מתקצב כ-7 משרות הדרכה עד לחודש ספטמבר 2026 ובמהלך ספטמבר מתכנן לגייס כ- 2 משרות הדרכה נוספות בתקווה ובכפוף לכך שמספר המבקרים במהלך השנה יתרחב ונדרש לתוספת כח אדם כמענה לצורך עתידי.

בנוסף, המרכז בוחן העסקת עובד ניקיון כחלק ממצבת כח האדם של המרכז ולא באמצעות מיקור חוץ במטרה לשפר את איכות הניקיון ולהקטין את עלות ההעסקה של עובד זה. לאור הקושי בגיוס עובדי ניקיון בכל המשק, הוחלט בשלב זה לתקצב את עלות העובד בסעיף שכר עבודה (תחת מחלקת לוגיסטיקה) אך במקביל להותיר את התקצוב של עובד זה גם במסגרת חברת השירותים תחת סעיף אחזקת מבנה, מערכות, ציוד וביטוח וזאת על מנת להימנע מחריגה תקציבית באחד הסעיפים במידה ולא נצליח לגייס את העובד. בהמשך השנה יעודכן הסעיף התקציבי המתאים לאחר איתור והעסקת עובד הניקיון.

כמו כן, המרכז בוחן העסקת עובד נוסף במחלקת אירועים על מנת לתת מענה לצרכי הלקוחות בזמן אירועי הערב/לילה, לפקח על עובדי שמירה וניקיון ועל הנעשה במרכז בשעות אלה. עלות השכר בשנה זו צפויה לעמוד על כ- 9.1 מיליון ₪.

מחלקה	תקציב מאושר 2025 באלפי ₪	ביצוע בפועל 2025 באלפי ₪	הצעת תקציב 2026 באלפי ₪
תפעול מוזיאון וחינוך	4,670	4,583	5,130
מנהלה	2,210	2,183	2,300
לוגיסטיקה	500	486	650
ארכיון	205	195	210
אירועים	635	615	800
סה"כ	8,220	8,062	9,090